

Bruselj, 22.7.2019
COM(2019) 342 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o skupnem pregledu izvajanja Sporazuma med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o obdelavi in posredovanju podatkov o sporočilih glede finančnih plačil iz Evropske unije Združenim državam Amerike za namene programa za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti

{SWD(2019) 301 final}

Sporazum med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o obdelavi in posredovanju podatkov o sporočilih glede finančnih plačil iz Evropske unije Združenim državam Amerike za namene programa za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti (TFTP) je začel veljati 1. avgusta 2010¹.

Postopkovni vidiki

Člen 13 Sporazuma določa redne skupne preglede zaščitnih ukrepov, nadzora in določb o vzajemnosti, ki jih izvedeta skupini za pregled iz EU in ZDA, ki vključujeta Evropsko komisijo, Ministrstvo za finance ZDA (v nadaljnjem besedilu: Ministrstvo za finance) in predstavnike dveh organov za varstvo podatkov iz držav članic EU, lahko pa tudi strokovnjake za varnost in varovanje podatkov ter osebe s pravosodnimi izkušnjami.

To poročilo se nanaša na peti skupni pregled Sporazuma od začetka njegove veljavnosti in zajema obdobje 35 mesecev (od 1. januarja 2016 do 30. novembra 2018). Prvi skupni pregled Sporazuma, ki je bil opravljen februarja 2011², je zajemal obdobje prvih šest mesecev po začetku veljavnosti Sporazuma (od 1. avgusta 2010 do 31. januarja 2011), drugi skupni pregled, opravljen oktobra 2012³, pa naslednje obdobje dvajsetih mesecev (od 1. februarja 2011 do 30. septembra 2012). Tretji skupni pregled, ki je bil opravljen aprila 2014, je zajemal obdobje sedemnajstih mesecev (od 1. oktobra 2012 do 28. februarja 2014)⁴, četrti skupni pregled, opravljen marca 2016, pa obdobje dvaindvajsetih mesecev (od 1. marca 2014 do 31. decembra 2015)⁵. Komisija je 27. novembra 2013 sprejela sporočilo o skupnem poročilu Komisije in Ministrstva za finance o vrednosti posredovanih podatkov TFTP v skladu s členom 6(6) Sporazuma⁶.

V skladu s členom 13(3) Sporazuma je Evropsko unijo za namene pregleda zastopala Evropska komisija, Združene države Amerike pa Ministrstvo za finance. Skupino EU za pregled je vodil visoki uradnik Komisije, sestavljali pa so jo dva uslužbenca Komisije in predstavniki dveh organov za varstvo podatkov.

Peti skupni pregled je bil opravljen v dveh glavnih fazah: 15. januarja 2019 v prostorih Europol v Haagu ter 31. januarja in 1. februarja 2019 na Ministrstvu za finance v Washingtonu.

To poročilo temelji na informacijah iz pisnih odgovorov na vprašalnik EU, ki jih je Ministrstvo za finance poslalo pred pregledom, informacijah, pridobljenih pri razpravah z uslužbenci Ministrstva za finance in člani skupine ZDA za pregled, ter informacijah iz drugih dokumentov Ministrstva za finance, ki so na voljo javnosti. Poleg tega so v poročilu upoštevane informacije, ki jih je med pregledom zagotovilo osebje Europol, vključno s

¹ UL L 195, 27.7.2010, str. 5.

² SEC(2011) 438 final.

³ SWD(2012) 454 final.

⁴ COM(2014) 513 final in SWD(2014) 264 final z dne 11. avgusta 2014.

⁵ COM(2017) 31 final in SWD(2017) 17 final z dne 19. januarja 2017.

⁶ COM(2013) 843 final z dne 27. novembra 2013.

prispevki pooblaščenih oseb za varstvo podatkov pri Europolu. Za dopolnitev razpoložljivih informacij se je Komisija prav tako sestala z imenovanim ponudnikom in prejela informacije od njega, 3. aprila 2019 pa je organizirala sestanek, na katerem je prejela povratne informacije od držav članic o določbah Sporazuma o vzajemnosti.

Priporočila in zaključek

Na podlagi informacij in pojasnil, prejetih od Ministrstva za finance, Europola, imenovanega ponudnika in neodvisnih nadzornikov, preverjanja ustreznih dokumentov in naključno izbranega vzorca iskanj po podatkih TFTP se je Komisija prepričala, da se Sporazum in njegovi zaščitni ukrepi ter nadzor pravilno izvajajo.

Europol svoje naloge preverjanja opravlja popolnoma v skladu s členom 4 na podlagi podrobne in redno posodobljene spremne dokumentacije, ki jo prejema od Ministrstva za finance. Nadzorni mehanizem deluje nemoteno in učinkovito zagotavlja, da je obdelava podatkov v skladu s pogoji iz člena 5. V skladu s členom 6(4) Sporazuma se vsi podatki, v katere ni bilo vpogleda, izbrišejo najpozneje pet let po prejemu.

TFTP je še vedno ključni instrument za zagotavljanje pravočasnih, točnih in zanesljivih informacij o dejavnostih, povezanih z domnevnimi dejanji načrtovanja in financiranja terorizma. Pomaga pri odkrivanju in sledenju teroristom ter njihovim podpornim omrežjem po vsem svetu. V obdobju, ki ga zajema ta pregled, je imela EU še naprej znatne koristi od TFTP. S povečanjem števila terorističnih napadov od leta 2015 postaja TFTP vse pomembnejše orodje. V nekaterih primerih so bile informacije, posredovane v okviru Sporazuma, bistvenega pomena za napredek posebnih preiskav v zvezi s terorističnimi napadi na ozemlju EU.

Komisija glede na možnosti za nadaljnje izboljšave predlaga, da Ministrstvo za finance pri letni oceni zaprosil iz člena 4 oceni vrste sporočil in geografske regije, ki najbolj oziroma najmanj ustrezajo iskanjem v okviru TFTP. Rezultat take ocene bi bilo treba vključiti in upoštevati pri naslednjih zaprosilih iz člena 4. To bi lahko v skladu s členom 4(2) privedlo do ožje zasnovanega zaprosila, da bi se podatki, ki se zahtevajo od imenovanega ponudnika, omejili na najmanjši možni obseg. Komisija nadalje predlaga, da Ministrstvo za finance izboljša svoje mehanizme za preverjanje potrebe po hrambi tako imenovanih pridobljenih podatkov, da bi se zagotovilo, da se ti podatki hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno za posebne preiskave ali pregon, za katere se uporabijo (člen 6(7)). V zvezi s tem Komisija tudi poziva države članice, naj obvestijo Europol kot enotno kontaktno točko za naknadne informacije Ministrstva za finance, ko je zadeva dokončno zaključena, kar bi načeloma moralo privedi do izbrisa pridobljenih podatkov v zvezi s to zadevo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi pridobljenim podatkom, v katere vpogledajo analitiki Ministrstva za finance, ki pa se iz razlogov relevantnosti v okviru določene preiskave ne razširjajo naprej.

Poleg tega bi morale države članice Europolu redno zagotavljati povratne informacije o dodani vrednosti obveščevalnih podatkov, prejetih od Ministrstva za finance v okviru TFTP, te povratne informacije pa bi se, če je to primerno, posredovale Ministrstvu za finance, kar bi lahko omogočilo nadaljnje izboljšanje kakovosti in količine informacij, izmenjanih v skladu s

členoma 9 in 10. Komisija ceni delo Europol in ga poziva, naj še naprej dejavno ozavešča o TFTP in podpira države članice, ki se nanj obrnejo za nasvet in izkušnje pri oblikovanju ciljno usmerjenih zaprosil na podlagi člena 10.

Komisija ugotavlja, da postopki za obdelavo zaprosil oseb za informacije o tem, ali so bile njihove pravice do varstva podatkov spoštovane v skladu s Sporazumom, očitno učinkovito delujejo. Vendar pa Komisija predlaga, da Ministrstvo za finance zagotovi, da takšna preverjanja zajemajo vse relevantne pravice iz Sporazuma, vključno s tem, da je bilo iskanje po podatkih opravljeno le, kadar so že obstajale informacije ali dokazi, na podlagi katerih se domneva, da je predmet preiskave povezan s terorizmom ali njegovim financiranjem.

Komisija pozdravlja stalno preglednost organov ZDA pri izmenjavi informacij, kar ponazarja pomen TFTP za mednarodna prizadevanja v boju proti terorizmu. Podrobne informacije o tem, kako se lahko uporabljajo podatki TFTP, in konkretni primeri njihove uporabe, ki so navedeni v skupnem poročilu o vrednosti in v okviru tega pregleda, jasno pojasnjujejo delovanje in dodano vrednost TFTP.

Organi ZDA so v veliki meri uporabljali člen 9 Sporazuma, ki omogoča spontano posredovanje informacij, pridobljenih v okviru TFTP, organom EU. Poleg tega je Europol v obravnavanem obdobju proaktivno vložil vrsto zaprosil v skladu s členom 10 Sporazuma. To je pripomoglo k boljši ozaveščenosti organov EU o TFTP, ki so ga zato v večji meri uporabljali. Organi EU so navedli, da bi se lahko obveščevalni podatki, ki jih Ministrstvo za finance zagotovi na papirju, učinkoviteje obdelovali, če bi bili zagotovljeni digitalno. Komisija poziva Ministrstvo za finance in Europol, naj razmislita o načinih olajšanja obdelave obveščevalnih podatkov v skladu z varnostno ureditvijo TFTP.

Redni pregled Sporazuma je bistven, da se zagotovi njegovo pravilno izvajanje in ustvari zaupanje med pogodbenicama, zainteresiranim stranem pa nudi zagotovilo o koristnosti instrumenta TFTP. Komisija in Ministrstvo za finance sta se dogovorila, da bosta naslednji skupni pregled v skladu s členom 13 Sporazuma opravila v začetku leta 2021.

Delovanje Sporazuma, postopek skupnega pregleda, njegov rezultat in priporočila so podrobno opisani v delovnem dokumentu služb Komisije, ki je priložen temu poročilu.